

Erfgoedavond Gouda

Verslag

Naar een erfgoedvisie

vergadering	20 juni 2013, om 19:30 uur locatie: Huis van de Stad Gouda
aanwezig	In totaal circa 20 personen. Diverse vertegenwoordigers namens: Historisch Platform, Die Goude, aannemers Houtman en Van Loon, makelaars Dupree en Alpha, Woningcorporatie Woonparners, Behoud Stadsschoon, grAp, Platform Binnenstad, Streekarchief, Open Monumentendag, Goudse molenaars, Werkgroep Gouda-Krimpenerwaard. Tevens waren <u>als toehoorders</u> aanwezig: vertegenwoordigers uit de Raad, t.w. VVD, Christenunie en Trots op Nederland
afwezig	Afmeldingen werden ontvangen van: Gouda Onderneemt, Museum Gouda, Ontwikkelingsmaatschappij Binnenstad en Samenwerkende Ondernemersverenigingen Gouda.
voorzitter	De heer Bas Noorlander

1. Opening en welkom

Voorzitter Bas Noorlander introduceert zichzelf en geeft vervolgens het woord aan wethouder Daphne Bergman die de aanwezigen hartelijk welkom heet. Ze geeft aan dat Gouda een Nota Cultuurhistorie heeft, maar dat het daarin vastgelegde beleid aan vernieuwing toe is. De tijden veranderen snel. Dat is vanwege het feit dat erfgoed steeds nadrukkelijker in samenhang wordt gezien, door de economische crisis en de toenemende leegstand, met name onder winkels, kerken en scholen. Daarnaast zullen restauratiebudgetten gaan wegvallen en wordt het gebruik van monumenten belangrijker om het onderhoud te kunnen veiligstellen. Gouda moet keuzes gaan maken. Om de manier waarop we dat moeten doen, vorm te geven en in goed banen te leiden, heeft Gouda Visie nodig. Met deze erfgoedavond wordt daar een start mee gemaakt. We willen ideeën en opvattingen genereren. Wat heeft de stad nodig? Waar kunnen we elkaar makkelijk in vinden? Waar moeten we juist bijzondere aandacht aan besteden?

Wethouder Bergman hoopt dat de aanwezigen elkaar kunnen inspireren en wenst aanwezigen aan constructieve avond toe.

2. Inleiding op de erfgoedvisie

De heer Ruud Hofman, beleidsadviseur cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit, geeft een inleidende toelichting. Deze erfgoedavond gaat weliswaar over de toekomst van het Goudse erfgoed, maar start bij de definitie van Cultureel Erfgoed en de identiteit van Gouda.

Gouda heeft veel erfgoed dat niet op zichzelf staat, maar juist door haar ligging een band heeft met het Groene Hart. Om het Goudse erfgoed te beschermen en toekomst te geven, heeft de Gemeente beleid vastgesteld. Die toekomst ziet er gegeven de veranderende omstandigheden heel anders dan voorheen. Het beleid moet worden aangepast. Om dat goed te kunnen doen, kijken we eerst waar we staan.

Wat zijn Gouda's sterke punten en waar liggen de uitdagingen en waar moeten we de komende jaren onze aandacht op richten? Het huidige beleid is hoofdzakelijk vastgelegd in de Nota Cultuurhistorie en de Nota Cultuur. Daarnaast zijn er allerlei afgeleide regelingen, maar de kern zit in deze twee nota's.

De tijd staat echter niet stil en omstandigheden en opvattingen veranderen snel:

De context staat centraal i.p.v. object, we hebben te maken met een crisis en bezuinigingen, de restauratiesubsidies vallen weg, de leegstand groeit gestaag en er is landelijk gezien sprake van nieuwe inzichten die nieuwe impulsen kunnen geven.

Zaken die onze aandacht vragen zijn:

- Hoe houden we de stad leefbaar en herkenbaar?
- Hoe maken we keuzes?
- Hoe kunnen we het gebruik van erfgoed centraal stellen?
- Hoe kan herstel nog worden gestimuleerd?
- Hoe waarderen we de recente geschiedenis?

Om antwoord te kunnen geven op deze vragen, is het nuttig te weten waar we goed in zijn en waar we mee aan de slag moeten.

Gouda heeft breed draagvlak voor instandhouding en grote betrokkenheid op geschiedenis van de stad. Veel kennis bij inwoners blijft onvoldoende benut, en ook expertise bij gemeente is beperkt toegankelijk. Het beleid is gebaseerd op Modernisering Monumentenzorg en belvederegedachte (Behoud door ontwikkeling). De nadruk ligt op samenhang, maar het beschermingsregime is nog steeds gericht op objecten. Gouda heeft een complete set beleidsinstrumenten. Tegelijkertijd is er een duidelijke wens om de regeldruk te versoepelen. De inzichtelijkheid in waarderingen is beperkt. Enerzijds is niet alle waardevol erfgoed beschermd, anderzijds is soms wel minder waardevol erfgoed beschermd.

Gouda hanteert het uitgangspunt dat het erfgoed dient als inspiratie bij ruimtelijke ontwikkelingen. Veelal op basis van Cultuurhistorische Analyses. Gebruik en (her)ontwikkeling van erfgoed staan niet centraal of hebben over het algemeen geen prioriteit.

Recent onderzoek in Gouda heeft uitgewezen dat de monumenten er nog goed bij staan, maar ook dat het Erfgoed in de binnenstad wordt bedreigd door de alsmaar zakkende bodem.

De economische crisis raakt ook de erfgoedsector met teruglopende inkomsten en bezuinigingen, teruglopend winkelbezoek door internet en toenemende leegstand als gevolg. De keerzijde van de crisis is dat de waarde van de historische stad bij schaarste toeneemt en er minder erfgoedwaarden verloren gaan door uitblijvende investeringen. Dat geeft ademruimte. Nieuwe inzichten richten zich op het gebruik van het erfgoed, op samenwerking, en op herijking van waarden. De overheid heeft niet als enige een rol bij behoud. Ondernemers en overheid kunnen elkaar zien als partners.

De volgende strategieën staan tot onze beschikking om een weg te vinden naar oplossingen en een gezonde toekomst voor het Goudse erfgoed:

- Samenhang centraal stellen (het 'verhaal van de stad' vertellen en identiteitsdragers benoemen)
- Ontwikkelingsgericht investeren (herbestemmen en inzetten op passend gebruik)
- Verantwoordelijkheden delen (optimale processen en regels)
- Duidelijk zijn op inhoud (wat is waardevol en waarom)
- Expertise uit de stad gebruiken (kennis delen en verspreiden)
- Oriëntatie op rol gemeente (actief en/of passief)
- Samenwerken (lokaal en regionaal)
- Brede communicatie (informatie, educatie, toerisme, etc.)

Dit alles leidt met inbreng van de stad tot een Erfgoedvisie. De raadsbehandeling staat gepland voor oktober/november 2013.

In de Erfgoedvisie worden niet meteen allerlei maatregelen vastgelegd. Ze is een kader op hoofdlijnen.. Met de gemeenteraadsverkiezingen 2014 voor de deur moeten de nieuwe Raad en College voldoende ruimte hebben hun eigen weg te vinden bij de uitwerking. De Visie geeft aan wat de betekenis is van het erfgoed voor Gouda en legt de basis voor de omgang met het erfgoed voor de komende jaren. Ze geeft ook aan langs welke uitwerkingssporen naar oplossingen kan worden gezocht en geeft belangrijke aandachtspunten en wensen uit de stad mee. Soms moet er eerst nader onderzoek plaatsvinden. Soms ook helemaal niet en kan er snel gehandeld worden.

Bij de uitwerking te zijner tijd zullen partijen in de stad steeds nadrukkelijk zullen worden betrokken. Deze erfgoedavond is de eerste openbare voorbereiding.

3. Toelichting op de uitwerkingssporen en workshops

Mevrouw Marjo van Loon, beleidsadviseur toerisme, recreatie en vrije tijd, geeft een korte uitleg. De verschillende workshops volgen de uitwerkingssporen zoals ze in de Erfgoedvisie worden geformuleerd:

- Werken met waarden
- Stimuleren onderhoud en duurzaamheid
- Bevorderen gebruik en exploitatie

4. Workshops

Voor verslag workshops, zie BIJLAGE.

5. Terugkoppeling en plenaire bespreking en voorlopige conclusies

Onder leiding van Bas Noorlander geven de verschillende workshopleiders een korte terugkoppeling uit hun workshops.

Uit Workshop B wordt los van de besproken stellingen door Hans Dupree geopperd of de tijd niet rijp is voor een particulier erfgoedfonds, gevuld door bijvoorbeeld legaten. Dit in navolging van een voorbeeld als de Stichting Jac. Bezemer. Afgesproken wordt dit idee zeker mee te nemen in de Erfgoedvisie.

6. Doorkijkje naar follow up

• Besluitvorming B&W	8 okt 2013
• Bekendmaking stukken	
• Informerende Raadsbehandeling	30 okt 2013
• Meningvormende Raadsbehandeling	6 nov 2013
• Besluitvormende Raadsbehandeling	13 nov 2013
• Uitwerkingsprogramma	vanaf 2014

7. Sluiting

De voorzitter geeft aan dat een verslag wordt gemaakt van deze avond dat naar alle deelnemers zal worden toegestuurd.

De wethouder Bergman dankt allen voor de komst, inzet en creatieve bijdragen. Ze zegt toe dat de deelnemers nog voor de behandeling in B&W een concept-versie van de Erfgoedvisie krijgen toegestuurd die op een extra erfgoedavond (begin september) met de deelnemers van deze avond zal worden besproken.

BIJLAGE - verslag workshops

WORKSHOP A

Werken met waarden (inzicht in mogelijkheden, samenhang en beleving)

Begeleiding: Marjo van Loon (voorzitter) en Dorothee Posthumus Meyjes

Deelnemers: Peter Fokkens, Dick Visse, Ineke Woudenberg, Nico IJsselstein, Sigfried Janzing en Marije Strating en Jan Willem Eelkman Rooda

Toehoorders uit de Raad: Johan Dijkxhoorn (VVD) en Renzo in 't Veld (Trots)

Stelling A1

Ondernemers die profiteren van toerisme moeten meebetalen aan het onderhoud van erfgoed.

Voor:

- Erfgoed is een goede marketing tool. Ondernemers kunnen het inzetten als middel. Verantwoordelijkheden worden dan gedeeld. Dat draagt bij aan onderhoud.
- Erfgoed moet het perspectief bieden dat ondernemers er zaken mee kunnen doen.
- Ondernemers moeten dan wel de kans krijgen zelf te bepalen hoe ze bijdragen: financieel of in natura (bijvoorbeeld openstellingen) of sponsoring.

Tegen:

- Dit stelt een te nauwe verbinding tussen erfgoed en toerisme. Het is een eendimensionale benadering. Ondernemers profiteren van meer aspecten dan alleen toerisme. Je kunt ze dan wel overal voor belasten. Erfgoed komt ten goede van de hele stad via toerisme, bekendheid, omzet etc. Niet alleen van de ondernemers, maar van allen.
- Toerisme heeft wel belang bij erfgoed, maar niet overwegend.
- Dit kan heel erg ontwikkelingen tegenhouden.

Kanttekeningen:

- Uitvoering is te problematisch. Meestal korte periode werkzaam.
- Hoe bepaal je om welke ondernemers het gaat?
- Ondernemers mogen niet de stad uitgejaagd worden.
- Toeristenbelasting kan beter worden gebruikt voor dit doel.

Conclusie 1:

Opbrengsten uit toerisme kunnen geheel of gedeeltelijk worden ingezet voor het onderhoud van het erfgoed, maar het is niet redelijk dit uitsluitend op ondernemers te verhalen. De gehele stad profiteert immers van het erfgoed, niet alleen door inkomsten, maar ook door ruimtelijke kwaliteit, sfeer, identiteitsbeleving en vestigingsklimaat.

Stelling A2

Erfgoed moet aangepast worden aan de wensen van de toeristische markt

Voor:

- Biedt mogelijkheden om tot hedendaagse oplossingen te komen.
- Het zorgt voor attracties.
- Politiek mag niet over zijn graf regeren en alles willen vastleggen, maar moet ook ruimte laten voor nieuwe ontwikkelingen en nieuwe opvattingen over erfgoed.

Tegen:

- Andersom: toeristische markt moet zich aanpassen aan erfgoed.
- Toeristische markt wisselt met de dag, terwijl erfgoed een eeuwigheidswaarde heeft.
- Erfgoed heeft zijn eigen waarde. Dat moet worden gepromoot, niet aangepast.

- Er zijn ook waarden die niet direct door toeristen worden gewaardeerd. Die mogen niet verdwijnen omwille van het toerisme.
- Mag geen leidraad worden.
- Erfgoed moet authentiek blijven – geen pretpark van maken.
- Erfgoed is in eerste plaats voor de bewoner, pas daarna voor de toerist.

Kanttekeningen:

- Lijkt in tegenspraak met de definitie van cultureel erfgoed.
- Het moet geen facade worden (voorbeelden: Volendam of Brugge, waar alleen de buitenkant behouden wordt voor de bezoekers en de situatie ontstaat dat er alleen nog maar toeristen zijn en geen bewoners).
- Er is een gradatie in waarden. Ook de nuance en gelaagdheid is van belang, maar niet altijd eenvoudig over het voetlicht te krijgen.
- Hedendaagse architectuuropvattingen moeten ook zichtbaar blijven.
- Maak keuzes en benoem de iconen met waarde – de rest geef je aan de tijd.

Conclusie 2:

De korte termijnbelangen van toeristische activiteiten staan op gespannen voet met de universele waarden van het erfgoed. Aanpassing van het erfgoed aan de toeristische markt kan geen algemene richtlijn zijn. Aanpassing is altijd mogelijk indien het omkeerbaar, herkenbaar en genuanceerd wordt uitgevoerd. Dat geldt ook voor het maken van onderscheid tussen binnen- en buitenkanten. Als het alleen om het stadsbeeld gaat, dan kan er binnen meer worden aangepast. Bij toppers daarentegen zullen de aanpassingsmogelijkheden altijd beperkt blijven.

Stelling A3

Erfgoed wordt nog onvoldoende voor het voetlicht gebracht.

Voor:

- Er zou meer samenhang in educatie en voorlichting moeten komen, minder fragmentarisch.
- Scholen betrekken bij educatie.
- De onderwerpen kaas en stroopwafels zijn te beperkt.
- Aandacht voor een ruimer gebied: ook sluizen en water.
- Vastleggen van waarden in RO-procedures – afwegen van belangen en plannen.
- De bewegwijzering is te kort en te weinig samenhangend en te fragmentarisch.

Tegen:

- De stad en het erfgoed brengen zichzelf al voor het voetlicht.
- Voor eigen bewoners brengt Gouda zich goed onder de aandacht.

Kanttekeningen:

- Is het aantal toeristen de maat voor de manier waarop Gouda haar erfgoed voor het voetlicht brengt?
- Let ook op toekomstige en onbekende monumenten.
- Zorg voor het erfgoed, zoals dagelijks onderhoud, leefbaarheid grachten, schone straten etc. is een belangrijke manier van erfgoed tonen.
- Stadsmarketing volgt wat er is, niet andersom.
- Hart voor de stad is goed, kweekt een ruimer bewustzijn. Denk aan Goudologie.
- Communicatie vanuit de gemeente over erfgoed kan actiever. Dit versterkt en vergroot het draagvlak.
- Op welke wijze zou de gemeente kunnen/moeten bijdragen aan voorlichting en educatie?
- Er bestaat een verschil tussen de taken die de gemeente heeft en de rollen die zij op basis daarvan wenst te spelen. Daarin onderscheidt de gemeente zich van de rol van de instellingen en verenigingen.

Conclusie 3:

De gemeente heeft als overheid niet alleen taken op het gebied van beleid, regelgeving, toezicht en handhaving, maar ook op het gebied van voorlichting en ontsluiting van informatie en kennis. Dit laatste moet beter om tot een betere wisselwerking te kunnen komen. Daarnaast kunnen de initiatieven van verenigingen en instellingen (en de gemeente) meer op elkaar afgestemd worden. Initiatieven zoals Goudologie, GoudaNet, Wiki Loves Monuments, etc. verdienen een centraal platform. Er moet meer samenhang in educatie en voorlichting komen; dit is nu nog te fragmentarisch. Naast bekende onderwerpen zijn er ook minder bekende onderwerpen. Dit kunnen soms lastige en minder aantrekkelijke onderwerpen zijn. Ook deze verdienen aandacht.

Draagvlak, trots en zelfbewustzijn vormen de basis voor voorlichting en educatie, zowel bij gemeente als bij instellingen. Een trotse inwoner is ook een gastvrije bewoner en daar profiteert de bezoeker weer van.

WORKSHOP B

Stimuleren onderhoud en duurzaamheid (rentmeesterschap)

Begeleiding: David Wissel (voorzitter), Peter Oskam, Gert-Jan van Oostenbrugge

Deelnemers: Ton Van Loon, Hans Dupree, Karel Ouendag

Toehoorders uit de Raad:

mevr. J. Huisman-Mak (Christenunie)

Stelling B1

Particuliere eigenaren onderhouden hun panden beter dan de overheid; geef hen meer vrijheid!

Voor:

- -

Tegen:

- De werkelijkheid ligt veel genuanceerder.

Kanttekeningen:

- Bij particuliere eigenaren onderling is het onderhoudsbeeld heel verschillend.
- Sommige panden van de overheid/gemeente staan er heel goed bij, sommige niet.
- Sommige particuliere eigenaren hebben veel liefde voor het pand en de historie, maar het komt ook regelmatig voor dat men puur voor de locatie valt.
- Als dit zo is, dan is dit een argument voor de verkoop van monumentale gemeentelijke panden.
- Een monument is niet alleen van de eigenaar maar ook van de gemeenschap.

Conclusie 1:

Het onderhoud van panden is afhankelijk van geld en liefde voor het erfgoed. Dat is per eigenaar verschillend. Particuliere eigenaren zijn daarin niet per definitie beter dan de overheid. Geef hen dus niet om die reden meer vrijheid, want dat lost niets op. De werkelijkheid ligt veel genuanceerder.

Stelling B2

Eigenaren moeten meer ruimte krijgen voor duurzame maatregelen, desnoods ten koste van cultuurhistorische waarden.

Voor:

- Sommigen maatregelen zijn zeker inpasbaar. Voorbeelden: zonnepanelen in het dakvlak (bij leien daken past het misschien beter dan bij dakpannen) en isolerende beglazing in ramen.
- Er kunnen nu al wel duurzame maatregelen worden getroffen, maar dan veelal niet zichtbaar.
- Technische ontwikkelingen staan niet stil; de verwachting is dat er op termijn zonnepanelen komen die veel beter inpasbaar zijn (kleiner en flexibel).
- Belangrijk is dat duurzame maatregelen net als andere aanpassingen omkeerbaar zijn (reversibel).

Tegen:

- Cultuurhistorische waarde moet bovenaan staan.
- Afwijken van regelgeving is in geval van monumenten mogelijk. Voorbeelden: in molen gaat ARBO-wet niet op en afwijken van bouwregels behoort bij monumenten al jaren tot de mogelijkheden; de cultuurhistorische waarde is in veel gevallen belangrijker.

Kanttekeningen:

- Er is al dubbelglas ontwikkeld voor monumenten, maar dit is moeilijk te verkopen aan de monumenteigenaren. Dit speciale glas is namelijk duurder dan ander dubbel glas en werkt minder goed.
- 10 jaar geleden maakten we ons heel druk over Velux dakramen in de binnenstad, nu is dat ook geaccepteerd.

- De gemeente zou voorbeelden kunnen geven hoe je dit op een nette manier kan inpassen en een architect voorbeelden laten uitwerken.
- Zijn hier regels voor op te stellen of moet dat iedere keer maatwerk zijn?

Conclusie 2:

Erfgoedwaarden gaan in principe voor, maar duurzame maatregelen zijn vaak heel goed inpasbaar. Omdat de technische ontwikkelingen niet stilstaan, biedt dat voor de toekomst zeker meer mogelijkheden. De overheid kan technische ontwikkelingen volgen, goede voorbeelden aandragen en afwijken van regelgeving.

Stelling B3

De gemeente moet strenger optreden tegen achterstallig onderhoud (te beginnen bij leegstaande gebouwen).

Voor:

- Ja, in het algemeen wel.
- Bij leegstand en zeker en vooral in extreme gevallen; bijvoorbeeld als er dingen afvallen (veiligheid).
- Er is een juridisch middel: achterstallig onderhoud wordt beschouwd als zonder vergunning wijzigen van een monument.

Tegen:

- -

Kanttekeningen:

- Zijn er eigenlijk wel genoeg instrumenten om dit te doen?
- De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven, zoals bijvoorbeeld in de Wilhelminastraat.
- Kan en zal de gemeente zichzelf aanschrijven?
- Een nadeel van restauratiesubsidies is dat het in geval van achterstallig onderhoud een subsidie is voor slecht gedrag.

Conclusie 3:

Achterstallig onderhoud moet worden voorkomen en mag niet worden beloond met subsidie. Tijdig optreden is dus belangrijk en leegstand moet worden voorkomen. Er zijn juridische middelen, maar zijn die voldoende als er geen personeel is om op te treden? De gemeente heeft een voorbeeldfunctie met het eigen bezit.

Stelling B4

Tijdelijke gevelreclame is een goed middel om renovatie te financieren.

Voor:

- Hier ziet men weinig kwaad in.

Tegen:

- -

Kanttekeningen:

- Moet wel passen binnen algemene fatsoensnormen, welstand en de huidige precarioregels.

Conclusie 4:

Tijdelijke gevelreclame is een goed middel om renovatie te financieren, maar vraagt wel aandacht qua uitstraling en precario.

WORKSHOP C

Bevorderen van gebruik en exploitatie (leegstand en herbestemming)

Begeleiding: Marjolein Broos (voorzitter) en Rachid Ihataren

Deelnemers: Willem van den Berge, Wouter Poelman, Mirna Bredt, Ineke Verkaik-Hogervorst, Gert Houtman en Thea van Wordragen

Toehoorders uit de Raad: Bas Driessen (Trots)

Stelling C1

Regels belemmeren herbestemming en daarmee haalbaarheid.

Voor:

- Regels belemmeren flexibiliteit.
- Bestemming kan bepaald gebruik in de weg staan.
- Gerelateerd beleid, zoals wonen boven winkels, kan herbestemming en gebruik bevorderen.
- Bestaande regelgeving moet kritisch worden beoordeeld op nut en noodzaak.

Tegen:

- Regels op behoud zijn wel degelijk nuttig.
- Gerelateerd beleid, zoals de parkeernorm, kan herbestemming belemmeren

Kanttekeningen:

- Aanzicht (straatbeeld) is belangrijker dan wat zich achter de gevels bevindt.
- Met waarden achter de gevels zou meer flexibiliteit mogen zijn.

Conclusie 1:

Bestemmingen moeten planologisch flexibeler. Regels ter bescherming van het erfgoed zijn nuttig en moeten worden gehandhaafd. Het is belangrijk dat daarvoor voldoende personele inzet beschikbaar is.

Stelling C2

De gemeente moet bescherming en instandhouding van cultuurhistorisch erfgoed aan de markt over laten.

Voor:

- Ja, de markt kan een deel van de instandhouding op zich nemen, maar is alleen in staat om het erfgoed te onderhouden als niet alle risico's bij particulieren worden neergelegd. De gemeente moet in voorkomende gevallen bereid zijn risicodragend te participeren.

Tegen:

- Nee, want de overheid zal altijd een rol spelen als hoeder van het algemeen belang, in dit geval de bescherming van het erfgoed.

Kanttekeningen:

- De gemeente/overheid heeft de maatschappelijke plicht cultuurhistorisch erfgoed te beschermen. Niet alleen via regels, maar ook door actieve participatie.
- Gemeentelijke vastgoed kan in een Stadsherstel of zelfstandig fonds (ANBI) worden ondergebracht. De inkomsten van het gebruik van de gebouwen kan worden gebruikt ter dekking van kosten van het onderhoud (model Hendrick de Keyser). De gemeente moet ook participeren in een dergelijk fonds.
- Bij verkoop van gemeentelijk vastgoed kan met gefaseerde/uitgestelde betaling van de koopsom de herbestemming worden gefaciliteerd en de start van renovaties worden vereenvoudigd.

Conclusie 2:

Veel aan de markt overlaten kan, maar niet loslaten als overheid. De markt kan bijvoorbeeld een rol spelen in de vorm van een Stadsherstel of fonds met ideële doelstelling (ANBI). De overheid kan via het instrument

van 'uitgestelde koopsom' en tijdelijke participatie in projecten (Badhuis) meer mogelijk maken. De overheid zal altijd een belangrijke rol blijven spelen als hoeder van het erfgoed.

Stelling C3

Ondernemers in de binnenstad moeten meebetalen aan behoud van cultuurhistorisch erfgoed (erfgoedbelasting).

Voor:

- -

Tegen:

- Geen draagkracht binnen de samenleving.
- Werkt ongelijkheid in de hand, omdat niet is vast te stellen wie wel en niet en in welke mate hiervan profiteert.
- Risico bestaat dat ondernemers zich niet meer willen vestigen in historisch erfgoed en mogelijk zelfs vertrekken uit de binnenstad.

Kanttekeningen:

- Praktische toepassing van een dergelijke regeling is lastig.

Conclusie 3:

Het laten meebetalen van ondernemers voor het behoud van erfgoed werkt ongelijkheid in de hand, omdat niet is vast te stellen door wie en in welke mate profijt wordt getrokken van het erfgoed.

Dit geldt ook voor monumenteigenaren (i.p.v. ondernemers), omdat eigenaren die niets doen aan behoud van het erfgoed dan worden "beloond" ten koste van de andere eigenaren.